

Kas riiklik või erameditsiin – kus on kirurgil parem?

Veronika Palmiste

Veresoontekirurg

Eesti Arstide Päevad 04.04.2025

Võimalik huvidekonflikt

- Kuni mai 2023 olin AS ITK veresoontekirurg
- Pärast seda Medita kliinikus veresoontekirurg
- Lahkumine ei olnud sõbralik
- See ettekanne väljendab ainult minu isiklike seisukohti

Mõisted

- Haiglavõrgusisene vs haiglavõrguväline meditsiiniasutus
- Tasuline teenus, mille eest maksab patsient
- Tervisekassa poolt kaetud teenus, mille juures on patsiendil omaosalus visiiditasuna (5-20 EUR)
- Tasulist teenust saab osutada nii esimese kui ka teises haiglas
- Haiglavõrgu välistest haiglatest on üksikud Tervisekassa koostööpartnerid ning see moodustab üldisest eelarvest väga väikese osa

Kirurgi kasvatamine

- 6 aastat põhiõpet
- 5 aastat residentuuri
- „Sellist meistriks“
- Residendina elab inimene paremini kui udupeene spetsialistina
- Ootus spetsialistina – palju huvitavaid operatsioone/protseduure üksteist aitavas meeskonnas
- Mitte kedagi meist ei koolitata residentuuris, et läheksime tööle väljaspoole haiglavõrgu haiglaid

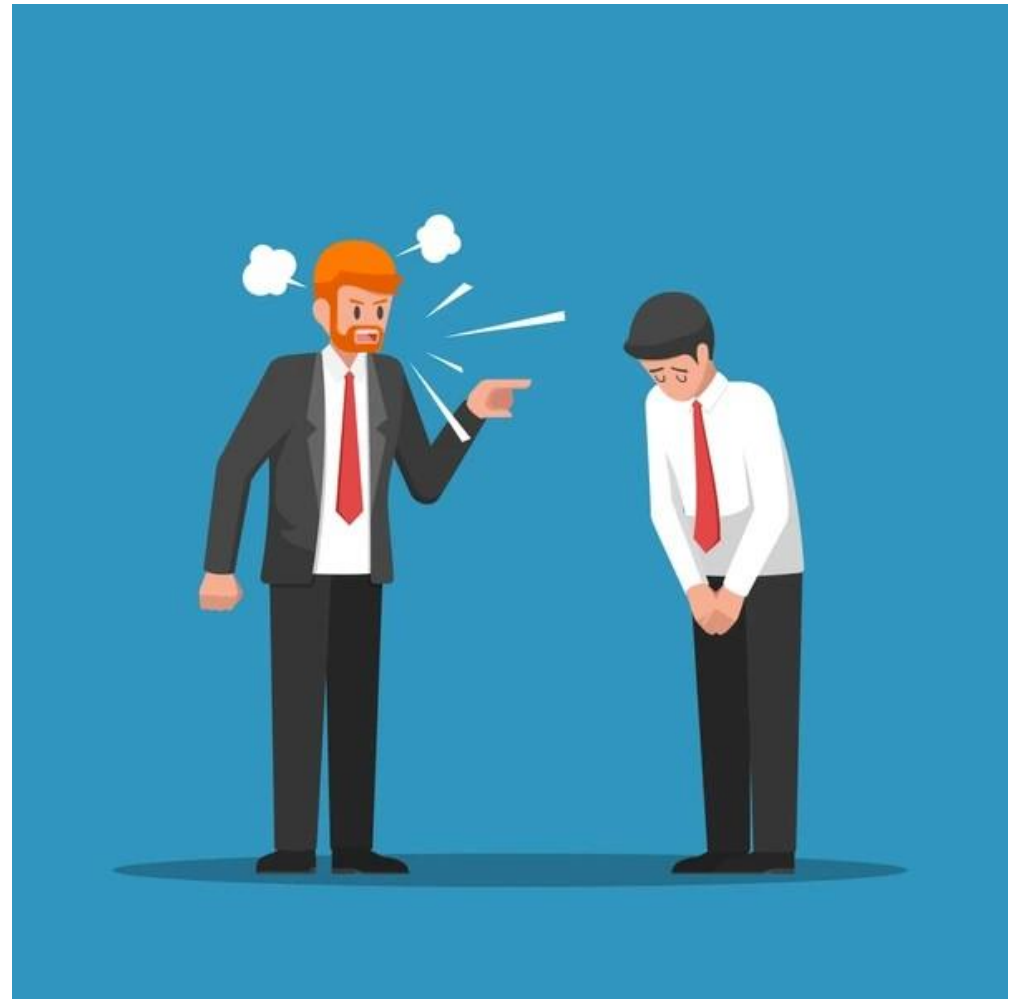
Tegelikkus

- Sageli tuleb uus töötaja kolleegidele üllatusena
- Keegi ei aita opereeritavaid haigeid kogemuse süvendamiseks leida ja algul on ka vastuvõtnud nendest patsientidest tühjad
- Spetsialist kaotab rahaliselt – residendivalveid enam ei saa teha
- Kõik, mis halvasti (ka tüsistused) on personaalselt Sinu süü

Miks see nii on?

- Probleemid algavad keskastme juhust
- „kui mul oli raske, siis peab ka järgmistel olema halb“
- „äkki löövad alamad kampa ja pööravad minu vastu“
- Keskastme juht tunneb ennast ebakindlana ning kardab küsimusi, millele ta äkki ei teagi vastust
- Juht teab, et info valdamine on tähtis – siis parem mitte seda jagada

Miks kirurg jääb riiklikku süsteemi

- „Mul ei ole mitte kuhugi mujale minna, ainult siin saan ma seda teha, milleks mind on koolitatud“
- „Mul on ju opitoas hea olla, need teised halvad olukorrad ei ole olulised“
- „Võib-olla olengi ise süüdi, pean rohkem pingutama“
- „Võib-olla olengi ise süüdi, proovin vähem silma paista“
- „Mis teised arvavad, kui ma lähen mujale?“

Milleni selline olukord viib?

- „Kardan eksida – keerulisemaid haigeid operatsioonile ei võta ja saadan pigem minema“
- „Juhi nägemine on mulle ebameeldiv – väldin võimalusel kokkupuudet isegi siis, kui see tähendab ühises ruumis mitte olemist“
- „Ma ei paku enam oma ideid välja“
- „Kui juht mind oma kabinetti kutsub, olen valmis halvemaks“
- „Minu võimalik potentsiaal ning jõudlus ei avaldu“

Kuidas satub kirurg erasüsteemi?

- Reeglina otsib kliinik otsest kontakti – tunne, et oled oluline
- Pakkumine peab olema ahvatlev nii materiaalses plaanis kui ka töökeskkonnana
- Eelkõige pakutakse töövormi, mis riigivõrgu süsteemis on muudetud ebameeldivaks ja tülgastust tekitavaks – polikliinik + päevakirurgia
- Töögraafik on paindlik
- Kliinik on see, kes tegeleb tüsistuse dokumenteerimise ja käsitlemisega

Kuidas erakliinik valib, kellele ettepanekut teha

- Täna ei jaksa inimesed ise oma ravi eest maksta
- Seega oluline on, millised on varasemast hankest saadud Tervisekassa lepingud
- Kas kliinikul on plaan, kuidas õiged haiged spetsialisti üles leiavad?
- Kuidas teha nii, et kirurgil oleksid vastuvõtul profiilsed patsiendid?

Kas kirurgil on parem olla riiklikus või erasüsteemis?

- Oleme programmeeritud selliselt, et unistame tööst riiklikus süsteemis ja „ninast-veri-välja“ valvetest
- Oleme selle unistuse nimel mingil määral loobuma esialgu oma eraelust ja ka vabast ajast
- Kuni... tekib ebaõiglustunne, et me panustame rohkem kui ka emotsionaalselt tagasi saame. Siis hakkame ringi vaatama
- Erasüsteem on sõltuvuses kirurgi vaimsest ja materiaalsest heaolust – seetõttu peab see süsteem kirurgi nimel rohkem pingutama
- Alati on meeldivam olla seal, kus sind märgatakse ja tunnustatakse
- Enamik kirurge tahaksid töötada ühes kohas, mitte „gastroleerida“ üle Eesti

Kuidas hinnata kirurgi ja tema tööandjat

POTENTSIAAL	TULEMUSLIKKUS		
	Madal		Kõrge
Kõrge	Uus oma ametis	Kõrge potentsiaal, rõhk sooritusele	Erakordne talent
	Kõikuvad tulemused	Hea sooritus, tugev arengupotentsiaal	Suurepärane sooritus, potentsiaali enamaks
Madal	Alla ootuste töösooritus	Keskmiised tulemused	Stabiilsed tulemused

Täna tähelepanu eest!